

FREDRIK BACKMAN

ΜΠΙΕΡΝΣΤΑΝΤ

**ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΑ ΣΟΥΗΔΙΚΑ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΘΟΠΟΥΛΟΣ**

Κ Ε Δ Ρ Ο Σ

Fredrik Backman: *Μπιέρνοταντ*
Τίτλος πρωτοτύπου:
Fredrik Backman: *Björnstad*

ISBN 978-960-04-5370-6

Μετάφραση από τα σουηδικά: Γιώργος Μαθόπουλος
Επιμέλεια-Διόρθωση: Αλέκα Πλακονούρη
Ηλεκτρονική σελιδοποίηση-διόρθωση: Νικολέττα Δουλάμη

© *Fredrik Backman, 2016*
Published by agreement with Salomonsson Agency
© *Για την έκδοση στα ελληνικά, Εκδόσεις Κέδρος Α.Ε., 2023*

Κέδρος Εκδοτική Α.Ε.
Γ. Γενναδίου 3
Αθήνα 106 78
τηλ. 210 38 09 712-14 • φαξ 210 33 02 655
www.kedros.gr • www.facebook.com/kedros.gr
e-mail: books@kedros.gr

*Στη Σάγκα Μπάκμαν, τη γιαγιά μου, που μου έμαθε να αγαπώ
τα σπορ. Τι σιωπηλή ζωή θα ζούσα χωρίς τα σπορ... Ελπίζω να
σερβίρουν καλό ντραί μαρτίι στο μεγάλο μπαρ του ουρανού και να
δείχνουν πάντα το τουρνουά τένις Γουίμπλεντον σε μεγάλη οθόνη.
Μου λείπεις.*

*Και στη Νέντα Σαφτί-Μπάκμαν, την καλύτερη, και πιο διασκε-
δαστική, και πιο έξυπνη και πιο καβγατζού φίλη μου.*

Η Μπιέρνσταντ είναι μια φανταστική πόλη. Οποιαδήποτε ομοιότητα με πραγματικούς ανθρώπους ή επιχειρήσεις είναι ακούσια.

Αργά ένα βράδυ στο τέλος του Μάρτη μια νεαρή ύπαρξη μπαίνει στο δάσος κουβαλώντας ένα δίκαννο. Ακουμπάει τη διπλή κάννη στο μέτωπο ενός ανθρώπου και πατάει τη σκανδάλη.

Εδώ έχουμε την ιστορία για το πώς φτάσαμε σε αυτό το σημείο.

Μπανκ-μπανκ-μπανκ-μπανκ-μπανκ.

Μπιέρνσταντ.* Ο Μάρτης είναι στην αρχή του και τίποτα δεν έχει συμβεί ακόμα. Είναι Παρασκευή, και όλοι είναι σε κατάσταση αναμονής, γιατί αύριο παίζει στον ημιτελικό η εφηβική ομάδα χόκεϊ επί πάγου,** στα πλαίσια της κορυφαίας διοργάνωσης της χώρας μεταξύ εφηβικών ομάδων. Πόσο σημαντικό μπορεί να είναι; Δεν θα ήταν σημαντικό αν αυτό δεν συνέβαινε στην Μπιέρνσταντ.

Μπανκ. Μπανκ. Μπανκ-μπανκ-μπανκ.

Η πόλη ξυπνάει νωρίς, όπως κάθε μέρα, γιατί ένας μικρός τόπος πρέπει να έχει το προβάδισμα αν θέλει να έχει αξιώσεις και δικαιώματα σ' αυτό τον κόσμο. Τα ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα στο πάρκινγκ του εργοστασίου είναι ήδη σκεπασμένα με χιόνι.

* Σύνθετη λέξη από τις λέξεις björn (αρκούδα) και stad (πόλη), δηλαδή «Η πόλη της αρκούδας». (Σ.τ.Μ.)

** Το χόκεϊ επί πάγου (γνωστό απλώς ως χόκεϊ στον Καναδά, στις ΗΠΑ και στην Ελβετία) είναι ένα άθλημα το οποίο παίζεται από άντρες και γυναίκες και θεωρείται το πιο γρήγορο ομαδικό άθλημα. Οι παίκτες κινούνται με παγοπέδιλα πάνω στην επιφάνεια φυσικού ή τεχνητού πάγου. (Σ.τ.Μ.)

Αρκετοί εργαζόμενοι στέκονται σε μια σιωπηλή ουρά, με μισάνοιχτα μάτια και μισοκοιμισμένα μυαλά. Καθένας περιμένει να έρθει η σειρά του για να περάσει την ηλεκτρονική κάρτα του από τη συσκευή που θα επιβεβαιώνει την ύπαρξή του. Χτυπάνε τα πόδια τους για να φύγει η λάσπη και το χιόνι από τις μπότες τους, με βλέμματα που κινούνται με τον αυτόματο πιλότο και φωνές αυτού-ματου τηλεφωνητή. Περιμένουν να δράσει στον οργανισμό τους η καφεΐνη, η ζάχαρη και η νικοτίνη, για να μπορέσουν να λειτουργήσουν κάπως φυσιολογικά μέχρι το πρώτο διάλειμμα.

Στον δρόμο άλλοι εργαζόμενοι φεύγουν για να πάνε να δουλέψουν σε μια μεγαλύτερη πόλη, από την άλλη μεριά του δάσους. Χτυπάνε τα γάντια τους πάνω στους θερμαντήρες των αυτοκινήτων τους, και οι βρισιές τους είναι από αυτές που ξεστομίζει ένας άνθρωπος μόνο αν είναι μεθυσμένος ή ετοιμοθάνατος, ή κάθεται σε ένα πολύ κρύο Peugeot νωρίς το πρωί.

Αν έκαναν ησυχία, θα άκουγαν: Μπανκ-μπανκ-μπανκ. Μπανκ. Μπανκ.

Η Μάγια ξυπνάει στο δωμάτιό της. Στους τοίχους υπάρχουν δικά της σχέδια με μολύβι και εισιτήρια από συναυλίες στις οποίες έχει πάει σε μακρινές πόλεις. Η Μάγια θα ήθελε να είχε επισκεφθεί περισσότερες πόλεις, αλλά έτσι κι αλλιώς έχει πάει σε περισσότερες από αυτές που της επέτρεπαν οι γονείς της. Είναι στο κρεβάτι με την πιτζάμα της και παίζει κιθάρα. Η κιθάρα είναι η μεγάλη της αγάπη. Της αρέσει το βάρος της πάνω στο σώμα της, πώς ανταποκρίνεται το ξύλο όταν το χτυπάει με τα δάχτυλά της και ο τρόπος που πιέζουν και ερεθίζουν οι χορδές το δέρμα της πριν αυτό ξυπνήσει εντελώς. Οι απλοί τόνοι και οι απαλές επαναλαμβανόμενες μουσικές φράσεις είναι ένα ουράνιο παιχνίδι για τη Μάγια. Είναι δεκαπέντε χρονών και έχει προλάβει να αγαπήσει πολλές φορές, αλλά η κιθάρα θα είναι πάντα η πρώτη της αγάπη.

Η κιθάρα τη βοήθησε να αντέχει τη ζωή σε αυτή την πόλη και να είναι η κόρη του αθλητικού εφόρου του συλλόγου χόκεϊ.

Η Μάγια απεχθάνεται το χόκεϊ, αλλά κατανοεί την αγάπη του πατέρα της γι' αυτό το σπορ και το βλέπει σαν ένα όργανο διαφορετικό από την κιθάρα της. Η μητέρα της της έχει πει αρκετές φορές ψιθυριστά: «Μην εμπιστεύεσαι τους ανθρώπους που δεν έχουν στη ζωή τους κάτι να αγαπούν ανεξέλεγκτα». Η μητέρα της αγαπάει έναν άντρα που αγαπάει έναν τόπο που αγαπάει ένα σπορ. Είναι μια πόλη του χόκεϊ, και θα μπορούσε να πει κανείς πολλά για τους ανθρώπους της, αλλά σίγουρα είναι αξιόπιστοι. Όποιος ζει εκεί ξέρει τι προσμένει, μέρα μπαίνει μέρα βγαίνει.

Μπανκ.

Η Μπιέρνσταντ είναι μια πόλη απομακρυσμένη. Ακόμη και στον χάρτη φαίνεται αφύσικος τόπος. «Λες κι ένας άσχημος γίγαντας κατούρησε στο χιόνι σχηματίζοντας το όνομά του», θα έλεγαν κάποιιοι. «Λες και η φύση και οι άνθρωποι βρέθηκαν αντιμέτωποι σε έναν αγώνα διελκυστίνδας, για να δουν ποιος θα κατακτήσει ζωτικό χώρο», θα έλεγαν πιθανόν οι πιο λογικοί. Όπως κι αν έχει, η πόλη γνωρίζει ήττες και έχει περάσει πολύς καιρός από τότε που κέρδισε κάτι. Οι θέσεις εργασίας λιγοστεύουν, και γι' αυτό λιγοστεύουν και οι άνθρωποι, και το δάσος τρώει ένα με δύο εγκαταλειμμένα σπίτια κάθε σεζόν. Την εποχή που η πόλη είχε ακόμα λόγους να περηφανεύεται για κάτι, ο δήμος ανάρτησε μια πινακίδα στην είσοδό της με ένα δημοφιλές τότε σλόγκαν: «Καλώς ήρθατε στην Μπιέρνσταντ – Εδώ αναζητάμε πάντα κάτι καλύτερο!» Ο άνεμος και το χιόνι χρειάστηκαν μερικά χρόνια για να σβήσουν τη λέξη «καλύτερο». Μερικές φορές αυτή η πόλη μοιάζει να είναι φιλοσοφικό πείραμα: Αν μια πόλη βυθιστεί στο δάσος, και δεν υπάρχει κανείς για να το δει αυτό, τότε ποιος θα νοιαστεί για τη μοίρα της; Θα μπορούσε να έχει κανείς μια απάντηση αν περπατήσει με-

ρικές εκατοντάδες μέτρα προς τη λίμνη. Και θα δει ένα μικρό και ταπεινό παγοδρόμιο. Είναι κατασκευασμένο από εργάτες του εργοστασίου πριν από τέσσερις γενιές, από άντρες που δούλευαν έξι μέρες τη βδομάδα και την έβδομη μέρα είχαν κάτι να προσμένουν. Ήταν η κληρονομιά που άφησαν στις επόμενες γενιές. Όλη η αγάπη που μπορεί να πάρει και να δώσει αυτή η πόλη βρίσκεται στον πάγο και στην μπάρα* του γηπέδου, στις κόκκινες και στις μπλε γραμμές του, στα μπαστούνια και στο πακ** και σε κάθε ικμάδα δύναμης και θέλησης των νέων, που ορμούν σε κάθε γωνιά του γηπέδου κυνηγώντας το πακ. Κάθε χρόνο οι κερκίδες γεμίζουν κόσμο, παρ' όλο που οι επιδόσεις της ομάδας κατρακυλούν με τον ρυθμό που κατρακυλούν τα οικονομικά της πόλης. Και ίσως γι' αυτό γεμίζουν οι κερκίδες, επειδή όλοι ελπίζουν ότι όταν η ομάδα θα πάρει τα πάνω της, θα πάρουν τα πάνω τους και όλα τα υπόλοιπα.

Κι αυτός είναι ο λόγος που μέρη σαν αυτά πρέπει πάντα να εναποθέτουν τις ελπίδες τους στους νέους. Εξάλλου οι νέοι είναι οι μόνοι που αγνοούν ότι στο παρελθόν ήταν καλύτερα τα πράγματα. Και ίσως αυτή η άγνοια να είναι σωτήρια. Οι νέοι δημιούργησαν την εφηβική ομάδα χόκεϊ, όπως οι άνθρωποι των προηγούμενων γενεών δημιούργησαν την πόλη τους: με σκληρή δουλειά, αποδεχόμενοι αγόγγυστα τα χτυπήματα της ζωής, σιωπηλοί και δείχνοντας ποιοι είναι στους αλαζόνες των μεγαλουπόλεων.

Δεν υπάρχουν ιδιαίτερα σημαντικά πράγματα να δει κανείς σ' αυτή την πόλη. Όμως όσοι έχουν περάσει από δω ξέρουν ότι είναι μια πόλη του χόκεϊ.

Μπανκ.

* Το πλευρικό τοίχωμα στο γήπεδο χόκεϊ. (Σ.τ.Μ.)

** Δίσκος από καουτσούκ. Αμέσως μετά την πρώτη επαφή του με πάγο, γίνεται ιδιαίτερα συμπαγής και σκληρός. (Σ.τ.Μ.)

Ο Άματ θα κλείσει σε λίγο καιρό τα δεκάξι. Το δωμάτιό του είναι τόσο μικρό, που αν βρισκόταν σε μεγάλο σπίτι μιας πολυτελούς συνοικίας σε μεγαλούπολη, θα θεωρούνταν walk-in-closet. Οι ταπετσαρίες στους τοίχους είναι εντελώς καλυμμένες με αφίσες που δείχνουν παίκτες του NHL,* με δύο εξαιρέσεις: μια φωτογραφία του Άματ στα επτά του χρόνια, τότε που ήταν μικρότερος απ' όλα τα άλλα αγόρια στο παγοδρόμιο, όπου φοράει πολύ μεγάλα γάντια και ένα κράνος που του σκεπάζει το μέτωπο, κι ένα άσπρο χαρτί στο οποίο η μητέρα του έχει γράψει αποσπάσματα από κάποια προσευχή. Όταν γεννήθηκε ο Άματ, η μητέρα του τον κράτησε πάνω στο στήθος της, ξαπλωμένη στο στενό κρεβάτι ενός μικρού νοσοκομείου στην άλλη άκρη της γης. Ολομόναχοι στον κόσμο. Μια νοσοκόμα τής ψιθύρισε μια προσευχή. Κάποιοι λένε ότι ήταν η προσευχή που είχε γράψει η Μητέρα Τερέζα στον τοίχο πάνω από το κρεβάτι της. Η νοσοκόμα ευχόταν αυτή η προσευχή να δώσει δύναμη και ελπίδα στη γυναίκα. Το χαρτί με την προσευχή βρίσκεται ακόμα στον τοίχο του δωματίου του γιου της, και σύντομα συμπληρώνονται δεκαέξι χρόνια από τη μέρα που εκείνη το έβαλε εκεί. Είχε γράψει το κείμενο από μνήμης, αλλά οι λέξεις είναι δυσανάγνωστες:

Όποιος είναι ειλικρινής μπορεί να προδοθεί απ' τους άλλους. Παρ' όλα αυτά να είσαι ειλικρινής.

Όποιος είναι ευγενικός μπορεί να τον διαβάλουν. Παρ' όλα αυτά να είσαι ευγενικός.

Ό,τι καλό κάνεις σήμερα μπορεί αύριο οι άλλοι να το ξεχάσουν. Παρ' όλα αυτά κάνε το καλό.

* National Hockey League: Η διοργανώτρια Αρχή του ομώνυμου πρωταθλήματος χόκεϊ επί πάγου. Απαρτίζεται από 30 ομάδες, από τις οποίες 23 βρίσκονται στις ΗΠΑ και 7 στον Καναδά. (Σ.τ.Μ.)

Ο Άματ έχει κάθε νύχτα τα παγοπέδιλά του δίπλα στο κρεβάτι του. «Η μητέρα σου πρέπει να είχε πολύ δύσκολο τοκετό αν γεννήθηκες φορώντας αυτά τα παγοπέδιλα», του είχε πει χαμογελώντας ο γέρος επιστάτης του παγοδρομίου. Είχε προτείνει στον Άματ να τα φυλάει σε ένα ντουλάπι στην αποθήκη του αθλητικού συλλόγου, αλλά στον Άματ αρέσει να τα πηγαινοφέρνει. Θέλει να τα έχει κοντά του.

Σε όλες τις ομάδες ήταν πάντα ο πιο κοντός απ' όλους. Δεν είχε ποτέ τους μυς που είχαν οι συμπαίκτες του και ποτέ δεν κατάφερε να χτυπήσει το πακ με την ίδια δύναμη που τον χτυπούσαν οι άλλοι. Όμως κανείς δεν τον πιάνει σ' αυτή την πόλη. Κανείς δεν τον παραβγαίνει στο τρέξιμο. Ο ίδιος δεν μπορεί να το εξηγήσει. Υποθέτει ότι όταν κάποιοι άνθρωποι κοιτάζουν ένα βιολί, δεν βλέπουν παρά μια σειρά από σανίδες συναρμολογημένες μεταξύ τους, ενώ κάποιοι άλλοι βλέπουν μουσική. Ο Άματ πιστεύει ότι ανήκει στη δεύτερη κατηγορία. Ποτέ δεν ένιωσε ξένα τα παγοπέδιλα πάνω του, τα θεωρεί ένα με το σώμα του. Κι όταν φοράει κανονικά παπούτσια, αισθάνεται σαν ναυτικός που βγαίνει στη στεριά.

Οι τελευταίες προτάσεις που έγραψε η μητέρα του στο χαρτί που έχει στον τοίχο είναι οι εξής:

Ό,τι χτίζεις μπορεί οι άλλοι να το καταστρέφουν. Παρ' όλα αυτά χτίζε. Γιατί στο τέλος τα πάντα στη ζωή έχουν να κάνουν με τη σχέση σου ανάμεσα σ' εσένα και στον Θεό, και όχι ανάμεσα σ' εσένα και στους ανθρώπους.

Ακριβώς από κάτω ο Άματ έχει γράψει με κόκκινη κιμωλία, με τον αποφασιστικό γραφικό χαρακτήρα που είχε στο δημοτικό:

*ΛΕΝΕ ΟΤΙ ΕΙΜΑΙ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΟΣ ΓΙΑ ΝΑ ΠΑΙΖΩ ΧΟΚΕΪ. ΚΙ ΟΜΩΣ
ΘΑ ΓΙΝΩ ΜΕΓΑΛΟΣ ΠΑΙΚΤΗΣ!*

Μπανκ.

Στην Μπιέρνσταντ η ομάδα ανδρών ήταν κάποτε η δεύτερη καλύτερη στην πρώτη κατηγορία των ομάδων χόκεϊ της χώρας. Από τότε έχουν περάσει πάνω από είκοσι χρόνια και τρεις φουρνιές παικτών. Αύριο η εφηβική Μπιέρνσταντ Χόκεϊ θα αναμετρηθεί και πάλι με τους καλύτερους. Ωστόσο πόσο σημαντικό μπορεί να είναι ένα ματς μεταξύ εφηβικών ομάδων; Πόσο να νοιαστεί μια πόλη για τον ημιτελικό των εφήβων της; Σίγουρα δεν θα νοιαζόταν αν δεν ήταν μια απλή κουκκίδα στον χάρτη της χώρας.

Διακόσια μέτρα νοτιότερα από τις πινακίδες του κεντρικού δρόμου αρχίζει η περιοχή που ονομάζεται «Ύψωμα». Είναι ένας οικισμός από πολυτελή σπίτια με θέα στη λίμνη. Οι κάτοικοι του Ύψωματος είναι ιδιοκτήτες σουπερμάρκετ, διευθυντές στο εργοστάσιο της πόλης ή άνθρωποι που καθημερινά πάνε σε μεγαλύτερες πόλεις και εργάζονται σε καλύτερες δουλειές. Στα πάρτι που διοργανώνονται για το προσωπικό, οι συνάδελφοί τους τους ρωτούν με έκπληξη: «Είστε από την Μπιέρνσταντ; Μπορείτε να ζείτε τόσο βαθιά μέσα στο δάσος;» Οι ερωτώμενοι απαντούν λέγοντας κάτι για το κυνήγι και το ψάρεμα, για την επαφή με τη φύση, αλλά φυσικά σκέφτονται αν μπορούν πράγματι να ζουν σε ένα τέτοιο μέρος. Αναρωτιούνται αν έχει απομείνει κάτι σ' αυτή την πόλη πέρα από την αξία των ακινήτων τους, που έτσι κι αλλιώς πέφτει όσο πέφτει η θερμοκρασία.

Κι όμως, όταν ξυπνούν, στο άκουσμα ενός «ΜΠΑΝΚ» χαμογελούν.

Εδώ και πάνω από μία δεκαετία οι γείτονες στις βίλες έχουν συνηθίσει τους ήχους που έρχονται από τον κήπο της οικογένειας Έρνταλ: Μπανκ-μπανκ-μπανκ-μπανκ-μπανκ. Και ακολουθεί μια σύντομη σιγή, καθώς ο Κέβιν μαζεύει τα πακ. Και μετά πάλι μπανκ-μπανκ-μπανκ-μπανκ-μπανκ. Ο Κέβιν ήταν δυόμισι χρονών όταν έκανε για πρώτη φορά παγοδρομία. Στα τρία του απέκτησε το πρώτο του μπαστούνι του χόκεϊ, στα τέσσερά του ήταν ήδη καλύτερος παίκτης από τους πεντάχρονους και στα πέντε του ήταν καλύτερος από τους εφτάχρονους. Τον χειμώνα που έκλεισε τα εφτά, έπαθε κρυοπαγήματα στο πρόσωπο, και αν σήμερα κοιτάξει κανείς από κοντά το πρόσωπό του, θα διακρίνει άσπρες κηλίδες στα ζυγωματικά του. Το απόγευμα εκείνης της μέρας είχε παίξει στο πρώτο του επίσημο ματς της διοργάνωσης και ελάχιστα δευτερόλεπτα πριν από τη λήξη δεν κατάφερε να βάλει γκολ στο αφύλακτο τέρμα των αντιπάλων. Η παιδική ομάδα της Μπιέρνσταντ νίκησε με 12-0. Όλα τα γκολ τα έβαλε ο Κέβιν, παρ' όλα αυτά ήταν απαρηγόρητος. Αργά το ίδιο βράδυ οι γονείς του ανακάλυψαν ότι δεν ήταν ξαπλωμένος στο κρεβάτι του, και τα μεσάνυχτα η μισή πόλη χωρίστηκε σε ομάδες αναζήτησης και τον έψαχνε στο δάσος. Σε ένα μέρος σαν αυτό το κρυφό δεν είναι παιχνίδι· ένα μικρό παιδί δεν χρειάζεται να απομακρυνθεί πολύ για να το καταπιεί το σκοτάδι, και καθώς είναι μικρόσωμο, παγώνει και χάνει

τη ζωή του πολύ γρήγορα στους μείον τριάντα βαθμούς Κελσίου. Μόνο το χάραμα βρήκαν το αγόρι. Κάποιος αντιλήφθηκε την παρουσία του έξω από το δάσος. Ο Κέβιν ήταν στην παγωμένη λίμνη. Είχε σύρει μέχρι εκεί ένα τέρμα του χόκεϊ, πέντε πακ και όσους φακούς βρήκε και για ώρες ατελείωτες χτυπούσε τα πακ με το μπαστούνι του από την ίδια γωνία από την οποία είχε χτυπήσει το πακ στα τελευταία δευτερόλεπτα του ματς. Επαναλάμβανε την ίδια βολή. Έκλαιγε σαν τρελός καθώς τον κουβαλούσαν στο σπίτι. Οι άσπρες κηλίδες δεν εξαφανίστηκαν ποτέ από το πρόσωπό του. Ήταν επτά χρονών, κι όλοι ήξεραν από τότε ότι είχε την ψυχή μιας αρκούδας μέσα του, που σημαίνει ότι ήταν ασυγκράτητος.

Οι γονείς του πλήρωσαν για να κατασκευαστεί ένα μικρό γήπεδο χόκεϊ στον κήπο του σπιτιού τους. Ο Κέβιν φτυάριζε το χιόνι κάθε πρωί, ενώ το καλοκαίρι οι γείτονες ξέθαβαν πακ από τα παρτέρια τους. Οι μελλοντικές γενιές θα βρίσκουν υπολείμματα σκληρού λάστιχου στο χώμα των λουλουδιών τους.

Κάθε χρόνο άκουγαν πώς μεγάλωνε το σώμα του αγοριού, τα χτυπήματα με το μπαστούνι γίνονταν όλο και πιο σκληρά, πιο γρήγορα. Σήμερα είναι δεκαεφτά χρονών, κι αυτή η πόλη έχει να δει παίκτη με τέτοιο άφταστο ταλέντο από την εποχή που η ομάδα της ήταν στην πρώτη κατηγορία, δηλαδή πριν γεννηθεί ο Κέβιν. Έχει την κατάλληλη σωματική δύναμη, επιδέξια χέρια, μυαλό και καρδιά. Πάνω απ' όλα έχει το σωστό βλέμμα, γιατί αυτό που βλέπει στον πάγο το βλέπει να κινείται πιο αργά απ' όσο το βλέπουν οι άλλοι. Μπορείς να μάθεις πολλά για το χόκεϊ, αλλά το ιδιαίτερο βλέμμα που χρειάζεσαι το έχεις από γεννησιμιού σου ή δεν το έχεις καθόλου. «Ο Κέβιν είναι αληθινό ταλέντο», υποστηρίζει συχνά ο Πέτερ Άντερσον, ο αθλητικός έφορος του συλλόγου χόκεϊ, και ξέρει τι λέει, γιατί ο ίδιος ήταν ο τελευταίος καλύτερος παίκτης αυτής της πόλης, με παρελθόν στο NHL στον Καναδά, όπου είχε αναμετρηθεί με τους καλύτερους παίκτες χόκεϊ στον κόσμο.

Ο Κέβιν ξέρει τι χρειάζεται για να γίνεται όλο και καλύτερος. Του το είχαν πει από την πρώτη κιόλας φορά που φόρεσε παγοπέδιλα. Χρειάζεται να κάνει τα πάντα, να δίνει όλο του τον εαυτό. Κι έτσι κάθε πρωί, ενώ οι συμμαθητές του κοιμούνται ακόμα κάτω από ζεστά παπλώματα, ο Κέβιν τρέχει στο δάσος και μετά χτυπάει τα πακ με το μπαστούνι του. Μπανκ-μπανκ-μπανκ-μπανκ-μπανκ. Μαζεύει τα πακ και ξανά μπανκ-μπανκ-μπανκ-μπανκ-μπανκ. Και μαζεύει ξανά τα πακ. Προπονείται κάθε απόγευμα με την εφηβική ομάδα και κάθε βράδυ με την ομάδα ανδρών. Στη συνέχεια πηγαίνει στο γυμναστήριο, μετά κάνει μια βόλτα στο δάσος και στο τέλος σπαταλάει μία ώρα μπροστά στη βίλα της οικογένειας κάνοντας προπόνηση κάτω από το φως των προβολέων της ταράτσας.

Μπανκ-μπανκ-μπανκ-μπανκ-μπανκ. Το μόνο που απαιτεί αυτό το άθλημα από σένα είναι... όλα όσα έχεις.

Τον έχουν ζητήσει μεγάλες ομάδες, τον έχουν συμβουλέψει να σπουδάσει σε ένα λύκειο χόκεϊ μιας μεγαλύτερης πόλης, αλλά έχει αρνηθεί όλες τις προσφορές και τις προτροπές. Είναι παλικάρι της Μπιέρνσταντ, ο πατέρας του είναι ένας άντρας από την Μπιέρνσταντ· κάτι που σ' άλλα μέρη δεν σημαίνει τίποτα, αλλά εδώ σημαίνει πολλά.

Πόσο σημαντικός μπορεί να είναι ένας ημιτελικός της εφηβικής ομάδας; Είναι σημαντικός μόνο επειδή η καλύτερη ομάδα της χώρας θα θυμίσει την ύπαρξη αυτού του τόπου. Είναι σημαντικός επειδή οι πολιτικοί της περιοχής μπορεί να διαθέσουν χρήματα για να ιδρυθεί εδώ ένα λύκειο χόκεϊ, και όχι στο Χεντ, έτσι ώστε τα μεγαλύτερα ταλέντα από αυτό το μέρος της χώρας να θελήσουν να εγκατασταθούν στην Μπιέρνσταντ και όχι στις μεγαλουπόλεις. Μ' αυτό τον τρόπο η ομάδα ανδρών θα μπορούσε να ανέβει στην πρώτη κατηγορία, να τραβήξει τους μεγαλύτερους σπόνσορες και να ωθήσει τον δήμο να κατασκευάσει ένα καινούργιο παγοδρόμιο,

με γήπεδο χόκεϊ και μεγαλύτερους δρόμους, που να οδηγούν σε αυτό, ίσως και ένα συνεδριακό κέντρο, ακόμη και το εμπορικό κέντρο που όλοι σκέφτονται εδώ και χρόνια. Έτσι θα δημιουργούνταν καινούργιες εταιρίες, και περισσότερες θέσεις εργασίας, και οι κάτοικοι θα άρχιζαν να σκέφτονται ότι καλό θα ήταν να ανακαινίσουν τα σπίτια τους, αντί να τα πουλήσουν. Θα ήταν σημαντικό για την οικονομία της περιοχής, για την επιβίωσή της, αλλά και για να αισθάνεται περηφάνια ο κόσμος που ζει εδώ.

Και γι' αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό που ένα αγόρι δεκαεφτά χρονών χτυπάει τα πακ το ένα μετά το άλλο μέσα στον κήπο μιας βίλας. Έχουν περάσει δέκα χρόνια από τη νύχτα που έπαθε κρουπαγήματα στα μάγουλα, αλλά κουβαλάει στους ώμους του τα όνειρα του κόσμου μιας πόλης.

Κι αυτό σημαίνει τα πάντα.

Η Γούβα βρίσκεται στην άλλη άκρη της Μπιέρνσταντ, πιο βόρεια από τις πινακίδες οδικής κυκλοφορίας. Στο κέντρο της πόλης υπάρχουν μονοκατοικίες και μικρές βίλες οικογενειών που από οικονομική άποψη ανήκουν σε διάφορες βαθμίδες της μεσαίας τάξης, ενώ στη Γούβα υπάρχουν πολυκατοικίες όπου ζουν οικογένειες που πληρώνουν νοίκι. Αυτές οι πολυκατοικίες χτίστηκαν κάποτε όσο πιο μακριά γινόταν από το Ύψωμα. Η Γούβα και το Ύψωμα είναι γεωγραφικά παρωνύμια που δόθηκαν λόγω έλλειψης φαντασίας: Η Γούβα βρίσκεται πιο χαμηλά από την υπόλοιπη πόλη, στο μέρος που το έδαφος κατηφορίζει και οδηγεί σε ένα παλιό λατομείο. Το Ύψωμα είναι στον λόφο και στους πρόποδες του λόφου είναι η λίμνη. Κι αυτές οι ονομασίες έμειναν στο στόμα του κόσμου ακόμα κι όταν άρχισε να μεγαλώνει το άνοιγμα της ψαλίδας ανάμεσα στα χαμηλά και στα υψηλά εισοδήματα. Κι έτσι σήμερα το Ύψωμα και η Γούβα δεν σηματοδοτούν μόνο περιοχές της πόλης, αλλά και την ένταξη στη μία ή στην άλλη κοινωνική

τάξη. Ακόμη και στους πιο μικρούς τόπους της γης τα παιδιά μαθαίνουν από πολύ νωρίς ότι υπάρχουν πολλές και διάφορες κοινωνικές πραγματικότητες. Στην Μπιέρνσταντ τα πράγματα είναι απλά και ξάστερα: Όσο πιο μακριά ζεις από τη Γούβα τόσο το καλύτερο για σένα.

Η Φατίμα ζει σε ένα δωάρι σχεδόν στην καρδιά της Γούβας. Ξυπνάει τον γιο της και τον αναγκάζει να σηκωθεί από το κρεβάτι με έναν κάπως απότομο τρόπο, που όμως τον συνοδεύει τρυφερότητα. Ο γιος της παίρνει μαζί του τα παγοπέδιλά του. Είναι μόνοι τους στο λεωφορείο και δεν μιλούν. Ο Άματ έχει τελειοποιήσει το σύστημά του· μετακινεί το σώμα του χωρίς να υποχρεώνει το κεφάλι του να ξυπνήσει. «Μούμια», τον λέει καμιά φορά η Φατίμα, ξεχειλίζοντας όμως από τρυφερότητα. Όταν φτάνουν στο παγοδρόμιο, η Φατίμα φοράει τη στολή της καθαρίστριας, ενώ ο Άματ πάει και βρίσκει τον επιστάτη. Στην αρχή ο Άματ τη βοηθάει να μαζέψει σκουπίδια από τις κερκίδες, αλλά εκείνη του βάζει τις φωνές και τον διώχνει. Ο Άματ ανησυχεί για την πλάτη της μητέρας του. Η μητέρα του ανησυχεί μήπως τον δουν άλλα παιδιά να τη βοηθάει και τον πειράζουν. Απ' όσο μπορεί να θυμηθεί ο Άματ, αυτός και η μητέρα του ζούσαν μόνοι τους σ' αυτό τον κόσμο. Όταν ήταν μικρός, στο τέλος κάθε μήνα μάζευε άδεια κουτιά αναψυκτικών σε αυτές τις κερκίδες και μερικές φορές εξακολουθεί να το κάνει.

Κάθε πρωί ο Άματ βοηθάει τον επιστάτη. Ξεκλειδώνει πόρτες, ελέγχει τα φώτα, μαζεύει τα πακ και χρησιμοποιεί μια συσκευή για το καθάρισμα και τη λείανση της επιφάνειας του παγοδρομίου, όπου γίνονται οι αγώνες χόκεϊ και το καλλιτεχνικό πατινάζ. Ετοιμάζει το παγοδρόμιο για την καινούργια μέρα. Στην αρχή έρχονται όσοι κάνουν καλλιτεχνικό πατινάζ, τις πιο άβολες ώρες. Ύστερα έρχονται οι ομάδες χόκεϊ, η μία μετά την άλλη, σε ώρες που καθορίζει η θέση κάθε ομάδας στην ιεραρχία. Τις καλύτερες ώρες τις παίρνουν η ομάδα ανδρών και η εφηβική ομάδα. Η

εφηβική ομάδα είναι τόσο καλή, που σχεδόν θεωρείται ιεραρχικά ανώτερη.

Ο Άματ δεν έχει μπει ακόμα στην εφηβική ομάδα, γιατί είναι μόνο δεκαπέντε χρονών, αλλά ίσως τον δεχτούν εκεί την επόμενη σεζόν. Αν κάνει ό,τι χρειάζεται. Ξέρει ότι μια μέρα θα πάρει τη μητέρα του και θα φύγουν από αυτό τον τόπο. Μια μέρα θα πάψουν να τριβελίζουν το μυαλό του συνεχώς οι προσθέσεις και οι αφαιρέσεις που κάνει για να υπολογίσει τα έσοδα και τα έξοδά τους. Υπάρχει μια σαφής διαφορά ανάμεσα σε μερικά παιδιά και σε κάποια άλλα. Ορισμένα παιδιά ζουν σε σπίτια όπου τα λεφτά μπορεί ανά πάσα στιγμή να τελειώσουν, και το διαπιστώνουν αυτό σε πολύ μικρή ηλικία.

Ο Άματ ξέρει ότι οι επιλογές του είναι περιορισμένες, και γι' αυτό τα σχέδιά του είναι πολύ απλά: από την παιδική ομάδα να μπει στην εφηβική, από εκεί στην ομάδα ανδρών και μετά να γίνει επαγγελματίας παίκτης. Κι όταν ο πρώτος μισθός μπει στον λογαριασμό του, θα πάρει το καρότσι με τα καθαριστικά από τα χέρια της μητέρας του και δεν θα την αφήσει να το ξαναδεί στα μάτια της. Κι έτσι θα τη βοηθήσει να ξεκουράσει τα πονεμένα της χέρια. Και η Φατίμα θα κοιμάται μέχρι αργά το πρωί γιατρεύοντας και την ταλαιπωρημένη της πλάτη. Ο Άματ δεν θέλει να έχει πράγματα στην κατοχή του. Θέλει μόνο να ξαπλώσει έστω και ένα βράδυ στο κρεβάτι του χωρίς να υπολογίζει πόσα χρήματα τους λείπουν.

Όταν ο Άματ τελειώνει με τις δουλειές που έχει να κάνει στο παγοδρόμιο, ο επιστάτης τον χτυπάει ελαφρά στον ώμο και του δίνει τα παγοπέδιλα. Ο Άματ τα φοράει, παίρνει το μπαστούνι του χόκεϊ και μπαίνει ολομόναχος στο γήπεδο. Αυτή είναι η συμφωνία που έχει κάνει με τον επιστάτη. Οι ρευματισμοί του επιστάτη αναγκάζουν το σώμα του να κάνει απεργία, και ο Άματ τον βοηθάει να σηκώνει βαριά αντικείμενα και να ανοίγει πόρτες που θέλουν δυνατό σπρώξιμο. Μετά καθαρίζει και λειαίνει την επιφά-

νεια του πάγου. Για όλες αυτές τις δουλειές ο επιστάτης τον ανταμείβει αφήνοντάς τον να προπονείται μόνος του στο γήπεδο μία ώρα πριν αρχίσει η εξάσκηση όσων κάνουν καλλιτεχνικό πατινάζ. Για τον Άματ αυτά είναι τα καλύτερα εξήντα λεπτά της ημέρας. Καθημερινά.

Βάζει τα ακουστικά στα αυτιά του, ανεβάζει τέρμα την ένταση, ορμάει γλιστρώντας στον πάγο και πέφτει με τέτοια δύναμη στην μπάρα, που το κράνος του χτυπάει πάνω στο πλεξιγκλάς. Μετά παίρνει πάλι φόρα και ορμάει. Ξανά και ξανά.

Η Φατίμα σηκώνει το βλέμμα της από το καρότσι και χαρίζει στον εαυτό της λίγο χρόνο για να παρακολουθήσει τον γιο της. Κι όταν το βλέμμα του επιστάτη συναντάει το δικό της, εκείνη σχηματίζει με τα χείλη της ένα ευχαριστώ. Ο επιστάτης κάνει ένα νεύμα με το κεφάλι και κρύβει το χαμόγελό του. Η Φατίμα θυμάται ακόμα πόσο παράξενο της είχε φανεί όταν οι προπονητές τής είπαν για πρώτη φορά ότι ο Άματ είναι εξαιρετικό ταλέντο. Τότε η Φατίμα καταλάβαινε ελάχιστα τη σουηδική γλώσσα. Και ήταν μυστήριο για κείνη πώς ήταν δυνατόν να κάνει παγοδρομία ο Άματ, που τότε δεν μπορούσε καλά καλά να περπατήσει. Έχουν περάσει πολλά χρόνια από τότε, και η Φατίμα δεν έχει ακόμα συνηθίσει το κρύο της Μπιέρνσταντ, αλλά έχει μάθει να την αγαπάει γι' αυτό που είναι. Και πιστεύει ότι ποτέ στη ζωή της δεν θα υπάρξει κάτι πιο παράξενο απ' το ότι το παιδί της, που το έφερε στον κόσμο σε έναν τόπο όπου δεν έχει πέσει ποτέ χιόνι, γεννήθηκε για να παίζει ένα σπορ που έχει σχέση με τον πάγο.

Σε μια μεσαίου μεγέθους βίλα στο κέντρο της πόλης βγαίνει από το ντους ο Πέτερ Άντερσον, ο αθλητικός έφορος του συλλόγου χόκεϊ. Τα μάτια του είναι κόκκινα και είναι λαχανιασμένος. Έχει κοιμηθεί ελάχιστα και το νερό δεν κατάφερε να εξαφανίσει τη νευρικότητά του. Έχει κάνει δύο φορές εμετό. Ακούει τη Μίρα να

περνάει με θόρυβο έξω από το μπάνιο πηγαίνοντας να ξυπνήσει τα παιδιά. Ο Πέτερ ξέρει τι πρόκειται να του πει: «Για όνομα του Θεού, Πέτερ, είσαι πάνω από σαράντα χρονών. Κι αν εσύ, που είσαι αθλητικός έφορος, έχεις μεγαλύτερο άγχος από τους εφήβους για ένα δικό τους ματς, μήπως ήρθε η ώρα να πάρεις ένα ηρεμιστικό και να πεις ένα ποτό για να χαλαρώσεις λίγο;» Η οικογένεια Άντερσον ζούσε στον Καναδά και εγκαταστάθηκε στην Μπιέρνστοντ πριν από δέκα χρόνια και κάτι, αλλά ο Πέτερ δεν κατάφερε ακόμα να κάνει τη γυναίκα του να συνειδητοποιήσει πόσο σημαντικό είναι το χόκεϊ για την πόλη στην οποία ζουν. «Σοβαρά; Δεν αντιλαμβάνεσαι ότι εσείς, ολόκληροι άντρες, είστε υπερβολικά ενθουσιασμένοι και ξεσηκωμένοι;» Αυτό του έλεγε η Μίρα όλη τη σεζόν. «Οι παίκτες της εφηβικής ομάδας είναι δεκαεφτά χρονών! Είναι σχεδόν παιδιά!»

Στην αρχή ο Πέτερ δεν της αποκρινόταν. Όμως αργά ένα βράδυ της είπε την αλήθεια: «Μίρα, ξέρω ότι είναι μόνο ένα παιχνίδι. Το ξέρω. Όμως είμαστε μια πόλη μέσα στα δάση. Δεν έχουμε τουρισμό, δεν έχουμε ορυχείο, δεν έχουμε τεχνολογικά προηγμένη βιομηχανία. Έχουμε σκοτάδι, κρύο και ανεργία. Κι αν μπορούμε να ξεσηκώσουμε την πόλη και να την κάνουμε να ενθουσιαστεί για κάτι, τότε θα είμαστε τυχεροί. Ξέρω ότι δεν κατάγεσαι από δω, αγάπη μου, δεν είναι η δική σου πόλη, αλλά κοίτα γύρω σου: Οι θέσεις εργασίας μειώνονται. Ο δήμος σφίγγει τα λουριά. Ο κόσμος που ζει εδώ είναι σκληραγωγημένος. Έχουμε μια αρκούδα μέσα μας, αλλά έχουμε φάει πολλά διαδοχικά χτυπήματα. Αυτή η πόλη πρέπει να βγει κερδισμένη σε κάτι. Έχουμε την ανάγκη να αισθανθούμε, έστω για μία φορά, ότι είμαστε οι καλύτεροι. Ξέρω ότι είναι μόνο ένα παιχνίδι. Απλώς... δεν είναι πάντα μόνο ένα παιχνίδι, είναι και κάτι περισσότερο απ' αυτό».

Και τότε η Μίρα τον φίλησε πιέζοντας με δύναμη τα χείλη της στο μέτωπό του, τον αγκάλιασε, χαμογέλασε και του ψιθύρισε: «Είσαι χαζός». Εννοείται ότι ο Πέτερ ξέρει πως είναι χαζός.